

УДК 379.85

ЛОГІСТИКА В ТУРИЗМІ

М.О. БРАТКОВ^{1*}, О.Б. БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ²

¹ *магістрант кафедри комерційної, торговельної та підприємницької діяльності, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

² *доцент кафедри комерційної, торговельної та підприємницької діяльності, канд. техн. наук, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

**email: abelocerk@gmail.com*

Логістика туризму – це новітній науково-практичний напрям, у якому вивчають логістичні особливості туристичної галузі, зокрема застосовують логістичні засади до її організації та менеджменту. Завдяки логістичним принципам і прийомам в управлінні туристичними фірмами існує можливість значно підвищити прибутковість туристичного бізнесу шляхом зменшення витрат та підвищення рівня логістичної координації всіх операцій з обслуговування туристів [1]. Це особливо важливо для розбудови мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні та інтеграції нашої держави у світову та європейську транспортно-логістичні системи, що і обумовлює актуальність цього дослідження.

Метою роботи є дослідження впливу логістики на розвиток туризму, зокрема в контексті підвищення якості туристичних послуг, наближення їх до світових стандартів, оптимізації матеріальних та інформаційних потоків, скорочення витрат щодо туристичного супроводу, сервісу та обслуговування.

Комплексна структура логістики туризму охоплює її компонентну, регіональну та функціональну структури. До компонентної структури належать:

- 1) логістика рекреаційно-туристичних ресурсів (ресурсна база);
- 2) логістика матеріально-технічної бази туризму, логістика сфер розміщення туристів (готельного господарства) та харчування (ресторанного господарства);
- 3) логістика інформаційної інфраструктури (інформаційна логістика в туризмі);
- 4) логістика транспортної інфраструктури туризму (логістика туристичних перевезень);
- 5) логістика екскурсійного обслуговування;
- 6) логістика супутніх послуг у туризмі;
- 7) логістика виробництва та збуту туристичних товарів.

Завдяки логістичному підходу розв'язуються проблеми сталого розвитку туризму, збереженості та відновлення рекреаційно-туристичних ресурсів; зменшуються (а в ідеалі їх слід виключити) ризики погіршення екологічної ситуації, загрози здоров'ю та безпеці туристів, збільшується якість наданих

туристичних послуг. Отже, такий підхід має бути основою для визначення стратегії сталого розвитку туризму в країні та її регіонах.

Головними напрямками дослідження логістики туризму у вітчизняній науці на сьогодні є:

8) розробка науково-практичних концепцій логістики туризму, що визначається як складова логістики послуг;

9) розгляді логістичних підстав сталого розвитку туризму, в тому числі логістики його ресурсної бази;

10) дослідження головного туристичного потоку та логістичних потоків, котрі його обслуговують як основного об'єкта вивчення; дослідження логістики турфірми, туру та міжнародних туристичних потоків; розкриття логістичних особливостей готельних, інформаційних та фінансових послуг у туризмі;

11) ознайомлення з особливостями транспортної логістики в туризмі та з перспективами його розвитку в Україні в контексті розбудови міжнародних транспортних коридорів.

За даними Державного комітету статистики України протягом 2000-2016 років кількість громадян, яка виїжджала за кордон, збільшилася в 1,8 рази; кількість іноземних громадян, які відвідали Україну, – в 2 рази; кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності України, – в 1,3 рази [2]. Таким чином, можна зробити висновок про те, що туризм інтенсивно розвивається на українському ринку послуг і має великі перспективи завдяки рекреаційно-туристичним ресурсам і впровадженню логістичних прийомів та підходів. На жаль, позитивна тенденція була перекреслена у 2014 р. російською анексією Криму та військовими діями на Донбасі, внаслідок чого кількість міжнародних туристичних відвідувань зменшилася на 11959 тис. осіб або на 48,5%. Адже, враховуючи тільки окупацію Криму, країна втратила близько 30% рекреаційно-туристичного потенціалу. Також, військові дії на Сході України та серія терактів у багатьох містах вплинули на загальний імідж країни і спричинили докорінні зміни в структурі туристичного потоку. І тільки з 2016 р. почалося зростання туристичних потоків порівняно з попереднім роком.

Одним із напрямів підвищення прибутковості туристичної галузі України є використання логістичних підходів, адже при цьому підприємства мають змогу збільшити свою прибутковість та зменшити витрати за рахунок підвищення рівня логістичної координації всіх операцій з обслуговування туристів. Це, в свою чергу, вимагає державного регулювання туристичної індустрії, урахування міжнародної та національної конкуренції, впровадження ефективного менеджменту на підприємствах, пошук інноваційних методів діяльності для удосконалення методики розроблення турів.

Список літератури:

1. Білоцерківський, О. Б. Логістика: навч. посіб. / О. Б. Білоцерківський, П. В. Брінь, О. О. Замула, Н. В. Ширяєва // Харків : НТУ «ХП». – 2010. – 152 с.

2. Туристичні потоки (2000-2016) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/tyr/tyr_u/potoki2006_u.htm